

ESISOPIMUS ERÄ- JA LUONTOKULTTUURIMUSEOTA KOSKEVASTA YHTEISTYÖSTÄ PYHTÄÄN KUNNASSA

Tämä sopimus on tehty seuraavien osapuolten välillä:

Pyhtään kunta, y-tunnus: 0162798-0, Motellikuja 4, 49220 Siltakylä
Yhteyshenkilö: Jouni Eho

Kotkan kaupunki

Haminan kaupunki

Loviisan kaupunki

Kouvolan kaupunki

Porvoon kaupunki

Virolahden kunta

Miehikkälän kunta

(jäljempänä yhdessä “osapuoli” tai “osapuolet”).

Osapuolet ovat päättäneet tehdä tämän sopimuksen osoittaakseen tahtoa sitoutua Pyhtäälle sijoittuvan erä- ja luontokulttuurimuseohankkeen rahoitukseen ja toimintaan. Sopimus sitoo osapuolia, mikäli hanke etenee jatkoon ja valtion kanssa käytäviin neuvotteluihin museon käynnistämiseksi.

TAUSTA JA TARKOITUS

Suomeen ollaan perustamassa uutta, luonnon virkistyskäyttöä laajasti käsittelevää vastuumuseota eli erä- ja luontokulttuurimuseota.

Museohankkeessa on meneillään avoin paikkakuntahaku, jonka myötä ratkaistaan uuden museon sijaintipaikkakunta. Museohankkeeseen osoitti kiinnostuksensa yhteensä noin 60 kuntaa. Alkuperäinen hakuprosessi oli auki 31.1.2021 saakka, johon mennessä yhteensä 25 kuntaa jätti virallisen hakemuksen. Museohankkeen ohjausryhmä päätti 4.2.2021 valita viisi paikkakuntaa haun seuraavaan vaiheeseen. Pyhtäälle kaavailtu museo kuului näihin seuraavaan vaiheeseen edenneisiin hankkeisiin. Muut jatkoon päässet paikkakunnat ovat Rovaniemi, Oulu, Imatra ja Riihimäki.

Pyhtään kunta on pitkin hankkeen edistymistä kartoittanut museon vaikutusalueen kuntien ja muiden julkisten organisaatioiden sekä yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden halukkuutta ja mahdollisuuksia osallistua hankkeen toteutukseen ja rahoitukseen.

Pyhtään kunnan valmisteleva ehdotus hankkeen toteutus- ja rahoitusmallista on seuraava:

Kiinteistöinvestointi

- Ehdoton enimmäishinta on 24 miljoonaa euroa, tavoitehintaa alle 20 miljoonaa euroa.
- Edellytyksenä on, että investointiin tarvittavasta rahoituksesta saadaan 50 prosenttia valtiolta.
- Tavoitteena on, että jäljelle jäävästä 12 miljoonasta eurosta ulkopuolista rahoitusta olisi 1/3–1/2.

Ratkaisuehdotus: Cursor Oy:n hallitus on sitoutunut selvittämään kiinteistöratkaisun toteuttamismallin siten, että kiinteistö olisi Cursorin omistuksessa. Pyhtään kunta myöntää takauksen investoinnin rahoittamiseksi otettavalle lainalle.

Museosäätiön pääomittaminen

Säätiön perustamisen yhteydessä kerätään pääoma, joka toimii säätiön toiminnan säädepääomana ja vapaana pääomana. Pääoma voi muodostua likvidistä tai kiinteästä pääomasta. Pyhtään kunta pääomittaa perustettavaa säätiötä 500 000 eurolla.

Ratkaisuehdotus: Pyhtään kunta pääomittaa perustettavaa säätiötä 500 000 eurolla.

Perustamisvaiheen kustannukset

Museohankkeen perustamis- ja rakennusvaiheen (vuodet 2022–2023) hallinnollisiin menoihin kuuluvat ennen valtionavun piiriin pääsyä muun muassa hankkeen yleishallinto ja palkkakustannukset, ulkopuolisten asiantuntijoiden palvelut, matkakulut ja toimistomenot. Mikäli museosäätiön pääoman keräämisessä onnistutaan, hallintoa voidaan rahoittaa myös säätiön vapaalla pääomalla säätiön perustamisen jälkeen. Mahdollisena ratkaisuna voidaan esittää myös julkista hanketta esimerkiksi museohankkeen isäntämaakunnan kautta hallinnon rahoittamiseksi.

Ratkaisuehdotus: Ensisijaisesti perustamisvaiheen kustannukset katetaan säätiön pääomittamisella. Pyhtään kunta selvittää esimerkiksi mahdollisen hankerahoituksen tai vaihtoehtoisesti muun rahoitusmallin käytön.

Vuosittainen avustus museosäätiölle

Museon toimintaa tulee ylläpitämään tarkoitukseen perustettava säätiö, jolle avustukset kohdennetaan. Arvio erä- ja luontokulttuurimuseon vuosittaisista toimintakuluista perustuu museotilastoihin. Arvio toimintakuluista vuodessa noin 2 miljoonaa euroa, josta Pyhtään kunnan ja muiden kuntien katettavaksi on esitetty noin miljoonaa euroa. Keskittymällä kiinteistöratkaisun huolelliseen suunnitteluun, korottamalla valtion tukiosuutta ja nostamalla museon omaa tulonhankintatavoitetta Pyhtään kuntaan suunnitellun museohankkeen kuntarahoitukseksi esitetään vuodessa 500 000 euroa.

Ratkaisuehdotus: Pyhtään kunnan alueen kunnille esittämä sitoumuspyyntö on seuraava:

Pyhtää	200 000–250 000 euroa
Kotka	75 000 euroa
Hamina	50 000 euroa
Loviisa	50 000 euroa

Kouvola	50 000 euroa
Porvoo	50 000 euroa
Virolahti	5 000 euroa
Miehikkälä	5 000 euroa

Sitoumuksesta sovitaan tällä sopimuksella viiden (5) vuoden ajalle museon toiminnan aloituksesta ja valtion tuen piiriin pääsystä alkaen (vuonna 2024). Ensimmäisen laskun kunnat maksavat tammikuussa 2024 ja siitä eteenpäin aina tammikuussa vuosittain 2 prosentilla korotettuna vuoden 2028 tammikuuhun asti. Vuonna 2028 neuvotellaan jatkosta, jossa yksi optio on tämän sopimuksen jatkaminen viidellä (5) vuodella samoilla ehdoilla.

Sitoumuksen mukaiset avustussummat kohdennetaan museosäätiölle tilikausittain.

Museon ja matkailualueen yhteistyömalli

Pyhtään kunnan laatimassa hakemuksessa erä- ja luontokulttuurimuseon perustamiseksi Pyhtäälle (www.pyhtaa.fi/eramuseo) on nostettu tärkeimmäksi kolme kohtaa, jotka ovat:

- Toiminnalliset sisällöt, jotka ovat kävijälle enemmän kuin museokäynti
- Kansainvälisen tason arkkitehtuuri, joka tekee kunniaa Suomen luonnolle
- Sijainti E18-moottoritien varressa, millä ylitetään 100 000 kävijän tavoite.

Suomen valtion matkailua ja maabrändityötä edistävä Visit Finland korostaa matkailun suuralueyhteistyön kehittämistä alueilla. Erä- ja luontokulttuurimuseo Pyhtäällä mahdollistaa tiiviimmän matkailun suuralueyhteistyön kuntien välillä ja sitä kautta uudet matkailuvirrat ja myös yksityiset matkailuinvestoinnit alueella. Museon suunnitellussa konseptissa korostuu tiivis yhteistyö lähialueen matkailukohteiden kanssa. Museo mahdollistaa monipuolisen yhteistyön osapuolten kanssa ennen kaikkea markkinoinnissa mutta myös alueen luontokohteiden hyödyntämisen monipuolisesti.

Yhteistyösopimuksen osapuolten saama käytännön hyöty:

- Konkreettinen näkyvyys kunnan matkailukohteille, pysyvänä osana museon konseptia ja markkinointia
  - a. tavoitteena luoda museon yhteyteen koko yhteistyöalueen matkailuportaali, infopiste
- Kunnan erä- ja luontokohteiden esiin tuominen museon näyttelytoiminnassa
- Yhteistyössä kunnan kanssa määritellyn virallisen etäkohteen, tuki- tai matkailijapalveluiden markkinointiyhteistyön tai ”satelliitin”, joka liitetään markkinoinnilla museokonseptiin. Alustavissa keskusteluissa kuntien kanssa on määritelty seuraavat alueet:
  - a. Loviisa – Strömforsin ruukin alue viralliseksi museon etäkohteeksi.
    - Strömforsin retkeilypalveluiden ja reittien hyödyntäminen museon kävijöille ja näin viipymän pidentäminen sekä kokemuksen monipuolistaminen. Ruukin keskustassa on museosta infotaulu ja muuta tietoa, sekä olemassa olevien museoiden (ylä- ja alapaja) esittelyä osana museokokonaisuutta. Esittelyjen sisältö liittyy vesivoiman hyödyntämiseen muun muassa puun ja raudan muokkaamiseen sekä energian- ja sähkönsaantiin. Pyhtään kunta ja museo markkinoivat vaihtoehtona ajaa ruukkiin autolla tai bussilla ja jatkaa ruukista vesiteitse Pyhtään Kymijoen varrella sijaitsevaan museoon. Myös syömistä ja yöpymistä ruukissa markkinoidaan osana pakettia.
  - b. Kotka – Maretarium

- c. Porvoo – N.N.
- d. Kouvola – Verla
- e. Hamina – N.N.
- f. Virolahti – Bunkkerimuseo
- g. Miehikkälä – Salpalinja-museo
- Yhteistyö mediavierailuissa
- Myynninedistämisen yhteistyö; yhteiset tuotepaketit ja myyntikanavien hakeminen

Ulkopuolinen TAK Research Oy on arvioinut museohankkeen aluetalousvaikutuksia, joiden arvioidaan olevan vuositasolla 7–15 miljoonaa euroa.

OHJAUSRYHMÄ JA SEURANTA

Yhteistyötä ohjaamaan perustetaan ohjausryhmä, johon kukin osapuoli nimeää edustajansa. Museohankkeen toimintaa ja vaikutuksia arvioidaan säännöllisesti erikseen määritetyllä tavalla yhteistyössä perustettavan museosäätiön kanssa.

VOIMAANTULO JA MUUT EHDOT

Tämä sopimus tulee voimaan [xx].[xx].[xxxx], ja se on voimassa voimaantulopäivästä lukien. Sopimus on ehdollinen ja astuu voimaan vasta kun Pyhtään kunta on neuvotellut valtion kanssa ja museon sijaintipaikka Pyhtäällä on varmistunut. Sitoumuksesta sopimuksessa esitettyyn toimintaan ja kustannusten jakoon sovitaan viiden (5) vuoden ajalle museon toiminnan aloituksesta ja valtion tuen piiriin pääsystä alkaen (vuonna 2024).

Sopimus on määräaikainen edellisessä kappaleessa esitetyllä ajalla. Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuksen jatkamisesta 12 kuukautta ennen sopimuksen päättymispäivää.

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan osapuolten kesken neuvotteluissa. Tarvittaessa erimielisyydet käsitellään hallintoriita-asiana toimivaltaisessa hallinto-oikeudessa.

Tässä sopimuksessa sovitaan ja kuvataan hanketta koskeva yhteistyö siten, kun se tullaan osapuolten välillä toteuttamaan, mikäli museohanke etenee toteutukseen. Osapuolet neuvottelevat tarvittaessa erikseen hankkeeseen sisältyvistä asioista, joita ei ole tässä sopimuksessa kuvattu.

HAKUPROSESSIN KUVAUS

Pyhtään kunnan tulee vastata museohankkeen tarjouspyyntöön huhtikuun 2021 loppuun mennessä. Näiden tarjousten perusteella tapahtuu vielä erillinen lupaavimpien hankkeiden konseptointi ja konseptien vertailu. Kilpailun voittaneen kunnan kanssa aloitetaan neuvottelut, joissa mukana on valtion eri museotoiminnasta vastaavia viranomaisia. Tässä vaiheessa annetut tarjoukset ovat sitovia. Lopullinen päätös museon perustamisesta ja sijoittamisesta tehdään näiden neuvottelujen perusteella. Museosäätiö perustetaan vasta kun sijaintikunta on selvillä mutta kuitenkin vuoden 2021 aikana.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on laadittu kahdeksan (8) samansisältöistä kappaletta, yksi (1) kaikille osapuolille.

Pyhtään kunta

.....
Jouni Eho
Kunnanjohtaja
xx.xx.2021

Kotkan kaupunki

.....
Esa Sirviö
Kaupunginjohtaja
xx.xx.2021

Haminan kaupunki

.....
Hannu Muhonen
Kaupunginjohtaja
xx.xx.2021

Loviisan kaupunki

.....
Jan D. Oker-Blom
Kaupunginjohtaja
xx.xx.2021

Kouvolan kaupunki

.....
Marita Toikka
Kaupunginjohtaja
xx.xx.2021

Porvoon kaupunki

.....
Jukka-Pekka Ujula
Kaupunginjohtaja
xx.xx.2021

Virolahden kunta

.....
Veli-Matti Pulli
Kunnanjohtaja
xx.xx.2021

Miehikkälän kunta

.....
Arto Ylönen
Kunnanjohtaja
xx.xx.2021